

แผนขั้นตอนดำเนินการเพื่อสร้างสังคมของการอยู่ร่วมกับชาวต่างชาติให้เป็นจริงขึ้นมา(ฉบับปรับปรุงเฉพาะส่วน พ.ศ. 2566) (ภาพโดยรวม)

ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565 ได้มีการกำหนดประเด็นปัญหาและมาตรการแก้ไขทั้งในระยะกลางและระยะยาวเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของประเทศไทยที่ต้องการจะสร้างสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันกับชาวต่างชาติ โดยเมื่อไม่นานมานี้ได้ทำการรวบรวมความเห็นจากผู้อำนวยการเกี่ยวกับความคืบหน้าในการดำเนินงานพร้อมทั้งตรวจสอบและทบทวนมาตรการแก้ไขต่างๆ

1. วิสัยทัศน์ของสังคมของการอยู่ร่วมกับชาวต่างชาติที่ควรจะเป็น (วิสัยทัศน์สามประการ)

สังคมที่ปลอดภัยและมั่นคง

สังคมที่ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปลอดภัยและอุ่นใจ ซึ่งรวมถึงผู้อาศัยชาวต่างชาติที่อยู่ในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง ที่ร่วมกันสร้างสรรค์สังคมญี่ปุ่นในอนาคต

สังคมที่มีความหลากหลายและมีชีวิตชีวา

สังคมที่มีความหลากหลายและมีชีวิตชีวา โดยที่ทุกคนรวมถึงผู้อาศัยชาวต่างชาติที่มีภูมิหลังแตกต่างกันสามารถเข้าร่วมได้ และแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่

สังคมที่ให้ความสำคัญต่อศักดิ์ศรีและสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคล

สังคมที่ทุกคนรวมถึงผู้อาศัยชาวต่างชาติต่างเคารพศักดิ์ศรีและสิทธิมนุษยชนของแต่ละบุคคล และอยู่ได้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติและอคติ

2. ประเด็นสำคัญที่ต้องจัดการในระยะกลางถึงระยะยาว (ประเด็นสำคัญ 4 ข้อ)

1. ดำเนินการด้านการศึกษาภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ สำหรับผู้อาศัยชาวต่างชาติเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารและเพื่อการเข้าร่วมในสังคม
2. ให้ข้อมูลและจัดทำระบบให้คำปรึกษาสำหรับผู้อาศัยชาวต่างชาติ
3. จัดให้มีการสนับสนุนที่จำเป็นซึ่งปรับให้เข้ากับช่วงเวลาของชีวิต / วงจรชีวิตของแต่ละคน
4. พยายามปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสังคมของการอยู่ร่วมกัน

3. กิจกรรมหลักในการจัดการกับประเด็นสำคัญ

1. ดำเนินการด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำหรับผู้อยู่อาศัยชาวต่างชาติ เพื่ออำนวยความสะดวกในการ สื่อสาร และเพื่อการเข้าร่วมในสังคม

- ส่งเสริมการจัดทำโครงสร้างอย่างครอบคลุมเพื่อเสริมสร้างการศึกษาภาษาญี่ปุ่นในแต่ละจังหวัดจัดทำขึ้นใหม่มีความมั่นคง พร้อมกับให้การสนับสนุนต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการฝึกอบรมภาษาญี่ปุ่นที่เมือง/เขต/ตำบล/หมู่บ้านจะร่วมมือจัดทำขึ้นกับทางจังหวัด [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «1»
- พัฒนาแบบแผนการศึกษาโดยแยกตามสาขาที่ปรับให้เข้ากับมาตรฐานการวัดระดับและเนื้อหาการสอน ฯลฯ ที่แสดงไว้ใน “กรอบอ้างอิงการศึกษาภาษาญี่ปุ่น” [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «3»
- จัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่สามารถเรียนรู้ระบบสังคมของญี่ปุ่น ฯลฯ (รวมถึงก่อนที่จะมาญี่ปุ่น) ด้วยการดำริวิธีโอปรัมภาเทศเรื่องการดำรงชีวิต (ให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการใช้ชีวิตอยู่ในญี่ปุ่น, การเรียนภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น) และนวัตินวัตกรรมมาใช้เป็นสื่อให้ความรู้ เป็นต้น [กระทรวงยุติธรรม] «6»
- พัฒนาและนำเสนอสื่อการสอน ICT ที่สามารถเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้สื่อสารตามสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้ [กระทรวง ศึกษาธิการ ฯ] «8»
- เผยแพร่การศึกษาภาษาญี่ปุ่นไปตามต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารอย่างราบรื่นติดตัวไว้ก่อนมาญี่ปุ่น [กระทรวงการต่างประเทศ] «9»
- จัดเตรียมระบบรับรองสถาบันสอนภาษาญี่ปุ่นและระบบรับรองคุณวุฒิครูสอนภาษาญี่ปุ่น [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «11»

2. ให้ข้อมูลและจัดหาระบบให้คำปรึกษาสำหรับผู้อยู่อาศัยชาวต่างชาติ

- จัดทำและประกาศนโยบายการลงข้อความบน “คู่มือการใช้ชีวิตและการทำงาน” และ “พอร์ทัลไซต์เพื่อการสนับสนุนช่วยเหลือการใช้ชีวิตของชาวต่างชาติ” [กระทรวงยุติธรรม] «17»
- พิจารณารูปแบบของการให้ข้อมูลทั้งแบบจัดหาและกำหนดเองเพื่อการรับข้อมูลอย่างรวดเร็วผ่านทาง Mynportal ฯลฯ [กระทรวงยุติธรรม] «18»
- ส่งเสริมการจัดตั้งแผนกที่ปรึกษาแบบรวมศูนย์ตามการพิจารณาทบทวนเรื่องเงินช่วยเหลือเพื่อจัดเตรียมภาวะแวดล้อมการรับชาวต่างชาติ ฯลฯ [กระทรวงยุติธรรม] «20»
- ในส่วนของเทคโนโลยีด้านการแปลภาษา จัดหาเทคโนโลยีในระดับที่สามารถ “สามแบบจับปล้น” ได้ และเพิ่มจำนวนภาษาที่ใช้งานบ่อยให้มากถึง 21 ภาษา [กระทรวงกิจการภายในประเทศ ฯ] (23)
- จัดการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นที่คอยช่วยเหลือผู้อาศัยชาวต่างชาติ และอื่น ๆ [กระทรวงยุติธรรม] «27»
- จัดการฝึกอบรมโดยมุ่งที่จะเผยแพร่ความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับที่เข้าใจง่าย และอื่น ๆ [กระทรวงยุติธรรม] [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «31» «32»

3. จัดให้มีการสนับสนุนที่จำเป็นซึ่งปรับให้เข้ากับช่วงเวลาของชีวิต / วงจรชีวิตของแต่ละคน

- จัดตั้งโครงการเพื่อสนับสนุนการดูแลเยาวชนในระดับภูมิภาค อาทิ การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองที่มีบุตรหลานต้องดูแลหรือจัดหาสถานที่ที่สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับข้อกังวลด้านการเลี้ยงดูบุตร ฯลฯ ได้ (กองกิจการเด็กและครอบครัว) «33»
- ส่งเสริมการจัดสถานการณ์การเข้าเรียนของลูกชาวต่างชาติและความคุ้มครองให้เป็นเอกภาพ โดยการเชื่อมต่อบริการขึ้นทะเบียนผู้อยู่อาศัยกับระบบการขึ้นทะเบียนรายชื่อนักเรียนที่จะเข้ารับการศึกษานในโรงเรียน [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «36»
- ผลักดันให้มีการคำนึงถึงจำนวนนักเรียนชาวต่างชาติที่จะรับเข้าเป็นพิเศษและการสอบเข้าในการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมปลายของรัฐ [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «47»
- นำระบบบรรจุการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นรายบุคคลลงในหลักสูตรการศึกษาเข้ามาใช้ในโรงเรียนมัธยมปลาย [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «49»
- ให้คำปรึกษาด้านอาชีพโดยการจัดตั้งศูนย์บริการจัดหางานแก่ชาวต่างชาติ Hello work พร้อมทั้งปรึกษาและล่ามในการสื่อสาร รวมทั้งแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์เรื่องการจ้างงานแรงงานที่เป็นชาวต่างชาติ [กระทรวงสาธารณสุข ฯ] «57»
- ตรวจสอบและพิจารณาผลการจ้างงานนักศึกษาต่างชาติของบริษัทในประเทศญี่ปุ่น ฯลฯ เพื่อเพิ่มอัตราการจ้างงานในประเทศให้มากขึ้น [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «59»
- ดำเนินการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพให้กับชาวต่างชาติที่ผ่านระยะยาวโดยคำนึงถึงระดับความสามารถในการใช้ภาษาญี่ปุ่น [กระทรวงสาธารณสุข ฯ] «61»
- ประกาศแจ้งและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบบ้านอุปถัมภ์ชาวต่างชาติอย่างต่อเนื่องและครบถ้วน [กระทรวงสาธารณสุข ฯ] «63»
- รับรู้และเข้าใจถึงสภาพที่เป็นจริงโดยการ “จัดทำสำรวจพื้นฐานสำหรับผู้อยู่อาศัยชาวต่างชาติ” [กระทรวงยุติธรรม] «66»

4. พยายามปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำหรับสังคมของการอยู่ร่วมกัน

- จัดตั้ง “เดือนแห่งการปลูกฝังจิตสำนึกของการอยู่ร่วมกับชาวต่างชาติ (ชื่อชั่วคราว)” และจัดงานกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ [กระทรวงยุติธรรม] «67» «68»
- ส่งเสริมการเผยแพร่การศึกษาบนพื้นฐานความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง / วิธีคิดเกี่ยวกับอยู่ร่วมกันของวัฒนธรรมที่หลากหลายและทำให้สมบูรณ์แบบภายในโรงเรียน [กระทรวงศึกษาธิการ ฯ] «71»
- นำข้อมูลสถิติของผู้อยู่อาศัยชาวต่างชาติ ฯลฯ มาจัดทำตารางสถิติใหม่ ที่จะสามารถรับรู้และเข้าใจได้ถึงสถานการณ์จริงของสภาพการใช้ชีวิตของชาวต่างชาติโดยแยกตามสัญชาติ สถานภาพการพำนัก และอาชีพ ฯลฯ และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน [กระทรวงยุติธรรม] «74»
- ดำเนินการสำรวจทางสถิติเพื่อให้ทราบถึงสภาพการจ้างงาน อาทิ เงื่อนไขการจ้างงานของแรงงานที่เป็นชาวต่างชาติ การเคลื่อนย้ายแรงงาน ฯลฯ [กระทรวงสาธารณสุข ฯ] «75»
- จัดการทดลองปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มการช่วยเหลือภาคเอกชนที่ให้การช่วยเหลือชาวต่างชาติ [กระทรวงยุติธรรม] «80»
- พิจารณาเพื่อจัดระบบที่จะสามารถรับรู้และเข้าใจได้ถึงข้อมูลที่เป็นในการควบคุมดูแลการพำนักแบบรวมศูนย์ในสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง [กระทรวงยุติธรรม] «82»
- พัฒนาให้ใช้งานโต้ตอบและง่ายยิ่งขึ้นโดยการรวมมายน์เบอร์การ์ดและบัตรประจำตัวผู้พำนักเข้าด้วยกัน [กระทรวงยุติธรรม] «85»
- พิจารณาถึงการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อช่วยเหลือชาวต่างชาติ และระบบการรับรองบุคลากรผู้ให้การช่วยเหลือที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสูง [กระทรวงยุติธรรม] «86»

*หมายเลขสีแดงแสดงถึงมาตรการใหม่ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงบางส่วนในปี พ.ศ. 2566

4. โครงสร้างที่ส่งเสริมการดำเนินงาน

- ◆ แผนงานมีระยะเวลาปฏิบัติถึงปีงบประมาณ 2026
- ◆ รับฟังความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งตรวจสอบความคืบหน้าด้วยการตรวจตราในแต่ละจุดทุกปี และทำการทบทวนแก้ไขมาตรการ ตามความจำเป็น
- ◆ แสดงมาตรการที่ควรดำเนินงานในปีงบประมาณนั้นอย่างชัดเจนในมาตรการโดยรวม

5. จุดที่ต้องทบทวนในปี พ.ศ. 2566 ฯลฯ

ข้อเสนอแนะจากผู้ชำนาญการ

- สำหรับมาตรการที่มีการดำเนินการในทุกปีมีการขีดเส้นเพียงบรรทัดเดียว บนตารางทำให้ไม่ทราบความคืบหน้าว่าเป็นเช่นไร
- หากแสดงดัชนีชี้วัด (KPI) ให้อยู่ในรูปของผลลัพธ์ (Output) หรือ ผลประโยชน์ที่ได้รับ (Outcome) จะทำให้ทราบถึงประสิทธิผลของ มาตรการได้ง่ายขึ้น
- เนื่องจากตัวเลขของดัชนีชี้วัด (KPI) เป็นตัวเลขที่มีการผันแปรไปตาม กาลเวลาจึงอยากให้มีการเปรียบเทียบกับตัวเลขในช่วงก่อนที่จะมีการ กำหนดแนวทาง (Roadmap)
- เข้าใจว่าการกำหนดดัชนีชี้วัด (KPI) ให้กับมาตรการใหม่นั้นทำได้ยาก แต่ก็จำเป็นต้องกำหนดเพื่อความชัดเจนที่มากขึ้น
- ข้อเสนอแนะที่มีต่อแต่ละมาตรการ

หัวข้อทบทวนที่สำคัญ

แผนงาน

70 เรื่อง

ดัชนีชี้วัด KPI

28 เรื่อง

เนื้อหาของมาตรการใหม่

13 เรื่อง